Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Cazacu Grigorii
Dosarul nr. 3a-4/25
2-23126092-02-3a-09012025

D E C I Z I E
dispozitiv

10 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina

a examinat în ședință închisă, apelul declarat de avocatul Negru Cristina în numele lui ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 19 septembrie 2024, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea actului administrativ și impunere la acțiune.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul Negru Cristina în numele lui *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 19 septembrie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Cazacu Grigorii
Dosarul nr. 3a-4/25
2-23126092-02-3a-09012025

D E C I Z I E

10 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina

examinând în ședință închisă, apelul declarat de avocatul Negru Cristina în numele lui ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 19 septembrie 2024, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea actului administrativ și impunere la acțiune,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei

La 30 august 2023, ***** reprezentat de avocatul Negru Cristina a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea deciziei nr. 5419/23/DAA din 11 august 2023 și constatarea întrunirii condițiilor acordării protecției umanitare prevăzută de art. 19 al Legii privind azilul în Republica Moldova nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008.

În susținerea cererii de chemare în judecată autorul a invocat că reclamantul nu poate să revină în Federația Rusă din circumstanțele expuse în interviul la Inspectoratul General pentru Migrație (în continuare IGM), însă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Biroul migrației și azil, Direcția azil și integrare, neîntemeiat a constatat că situația din țara de origine a reclamantului ***** nu prezintă un pericol, atât pentru viața, cât pentru și securitatea acesteia în cazul întoarcerii în țara de origine.

În context, reclamantul a susținut că nu este de acord cu decizia Biroului migrației și azil, Direcția azil și integrare nr. 5419/23/DAA din 11 august 2023.

În consonanță cu art. 219 Cod administrativ, reclamantul a menționat că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

De asemenea, a declarat că în conformitate cu art. 16 din Legea privind azilul, în condițiile prezentei legi, pe teritoriul Republicii Moldova persoanei i se acordă una din următoarele forme de protecție: a) statutul de refugiat; b) protecție umanitară; c) protecție temporară; d) azil politic.

Suplimentar, a susținut că conform art. 17 din Legea privind azilul, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru 19 septembrie 2024, acțiunea înaintată de ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație a MAI, cu privire la anularea deciziei nr. 5419/23/DAA din 11 august 2023, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea din apel

La 26 septembrie 2024 (*în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ*), avocatul Negru Cristina, acționând în interesele lui *****, a înaintat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 19 septembrie 2024, iar la 25 noiembrie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ*), a fost înregistrată cererea de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond, prin care s-a solicitat casarea actului judecătoresc și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, a fost subliniat faptul că instanța de fond nu i-a oferit reclamantului/apelant, posibilitatea de a explica poziția, or, ***** nu a fost citat legal, de altfel, avocatul Negru Cristina a solicitat amânarea ședinței de judecată din motivul reținerii la o altă ședință, însă toate cerințele au fost ignorate de către instanță pentru a lua o decizia nemotivată fără argumente alte decât cele care au fost prezentate de către IGM.

Astfel, consideră că apelantului i-a fost îngrădit dreptul de acces în justiție.

Argumentele participanților la proces

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului *****, avocatul Negru Cristina a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia în sensul declarat.

Reprezentantul intimatului, Grosu Iulia, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

Apelantul ***** nu s-a prezentat, or, din declarațiile reprezentantul intimatului, reiese că acesta ar fi părăsit teritoriul Republicii Moldova la 07 septembrie 2023.

Astfel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, coroborat cu art. 218 Cod administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Completul judiciar apreciază apelul declarat ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În materie de drept, potrivit art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel respinge apelul.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 122 alin. (1) din Cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În context, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În fapt, din înscrisurile atașate cauzei și dosarul administrativ se atestă că *****, născut la *****, cetățean a Federației Ruse, în perioada anilor 2017-2022 s-a aflat pe teritoriul Ucrainei, unde și-ar fi găsit de lucru și a decis să se instaleze cu trai permanent.

Ulterior la 01 iulie 2022, a părăsit Ucraina și a venit în Republica Moldova, unde iarăși și-ar fi găsit un loc de muncă, iar la 12 septembrie 2022, s-a adresat cu

o cerere de azil în Republica Moldova, motivul care a stat la baza cererii fiind atașarea față de țara gazdă și frica de a se întoarce în țara de origine din cauza că a fost anunțată mobilizare parțială pe teritoriul Federației Ruse, or, nu își dorește să participe la invazia rusă asupra Ucrainei.

Ca urmare a examinării cererii sale, la 11 august 2023 Direcția azil și apatridie a Inspectoratului General pentru Migrație a emis decizia nr. 5419/23/DAA prin care a respins cererea de acordare a unei forme de protecție sub formă de azil.

Nefiind de acord cu decizia autorității, ***** s-a adresat instanței de judecată, prin prezenta cerere.

Cu referire la normele legale aplicabile la caz, este de menționat că, potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Dispoziția art. 39 Cod administrativ prevede că, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Corespunzător art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Norma art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ stipulează că, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că actul administrativ individual – decizia Direcției Azil și Apatridie al Inspectoratului General pentru Migrație nr. 5419/23/DAA din 11 august 2023, constituie act defavorabil reclamantului, întrucât prin actul respectiv ultimului i-a fost refuzată cererea de azil.

Din analiza actelor administrative contestate, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în anulare și obligare rezultând din prevederile art. 206 Cod administrativ.

Completul judiciar atestă că ***** este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod administrativ, la caz nu sunt, din care motive, acțiunea este admisibilă și pe cale de consecință se va purcede la examinarea pe fond a acesteia.

În continuare, potrivit art. 17 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

În temeiul art. 19 din Lege, protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

Potrivit art. 42 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt și de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei, chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plângere, iar conform alin. (2) din același articol, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

Conform art. 43 alin. (1)-(4) din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008, cererile de azil sunt examinate în mod individual, obiectiv și imparțial de către un personal calificat, care cunoaște standardele relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul. La examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise și actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale. Motivele de acordare a unei forme de protecție, în condițiile prezentei legi, se examinează în cadrul unei proceduri unice, succesiv, din

perspectiva corespunderii definiției de refugiat și aflării în una din situațiile pentru care se acordă protecție umanitară. Cererile de acordare a protecției temporare se examinează în conformitate cu art. 22-27.

Corespunzător art. 44 din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008, atunci când o parte din motive sau când toate motivele invocate în cererea de azil, care ar justifica acordarea unei forme de protecție, nu sunt probate cu documente sau cu alte dovezi, se acordă beneficiul dubiului dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții: a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-și susține cererea de azil; b) toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil; c) declarațiile solicitantului sunt considerate coerente și plauzibile și nu sunt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia; d) solicitantul a depus cererea de azil cât mai curând posibil, iar eventuala întârziere este justificată prin motive întemeiate; e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Potrivit art. 45 alin. (1)-(3) al aceleiași Legi:

- Actele considerate ca fiind o persecuție, în sensul art. 17, trebuie: a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art. 15 alin. (2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997; b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sunt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menționată la lit. a);
- Actele de persecuție care pot fi calificate ca atare potrivit alin. (1) pot să ia forma: a) actelor de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; b) măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate; d) imposibilității rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporționate; e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17; f) abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor;
- Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații: a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și

individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

Prevederile art. 48 din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008 stipulează că, la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine. O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acțiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special, în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia și continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

În conformitate cu prevederile art. 51 alin. (1)-(7) din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008, cererea de azil se depune personal de către străin, de îndată ce: a) s-a prezentat în punctul de trecere a frontierei de stat; b) se află pe teritoriul Republicii Moldova; c) în țara de origine a străinului cu drept de ședere în Republica Moldova au survenit evenimente care îl determină să ceară protecție; Nu se admite depunerea cererilor de azil în afara teritoriului Republicii Moldova; Autoritățile competente nu pot refuza primirea cererii de azil pe motiv că a fost depusă tardiv; Nu se admit cereri colective; În cazul minorului neînsoțit, cererea de azil se depune de reprezentantul lui legal; În cazul persoanei în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, cererea de azil se depune de către tutore, după numirea lui; În cazul în care solicitantul nu știe să scrie, funcționarul care primește cererea completează cererea potrivit declarației orale a solicitantului. Cererea este semnată de solicitant, funcționar și interpret. În cazul în care solicitantul nu poate semna, se aplică amprenta lui digitală.

Conform art. 56 din Legea citată supra, la analizarea cererii de azil, se va ține cont: a) de vârsta, de trecutul, inclusiv cel al rudelor apropiate, de identitatea, naționalitatea, țările și locurile de reședință anterioare, de cererile anterioare de azil, de rutele de tranzit, documentele de identitate și de călătorie, de motivele pentru care se solicită acordarea unei forme de protecție; b) de faptele relevante referitoare la țara de origine, la momentul luării deciziei, inclusiv de legile și regulamentele din țara de origine și de modalitatea în care sunt aplicate; c) de declarațiile și documentele relevante prezentate de solicitant, inclusiv de informațiile cu privire la faptul dacă a fost supus persecuției sau la posibilitatea de a fi persecutat sau expus unor vătămări grave la întoarcere în țara de origine; d) de situația individuală sau de circumstanțele personale ale solicitantului: reprezintă ele persecuție sau vătămări grave; e) de acțiunile solicitantului, ulterioare părăsirii țării de origine: au fost ele direcționate exclusiv sau în principal spre crearea condițiilor necesare depunerii cererii de azil, evaluării posibilității ca aceste acțiuni să conducă

la persecuție sau la cauzarea unor vătămări grave solicitantului în cazul reîntoarcerii în țara de origine; f) de existența posibilității ca solicitantul să beneficieze de protecția unei alte țări, a cărei cetățenie a dobândit-o.

Potrivit art. 60 alin. (1)-(5) din Lege, după intervievarea solicitantului de azil, în baza informației pregătite de Direcția azil și integrare, șeful acestei direcții emite una din următoarele decizii: a) recunoașterea statutului de refugiat; b) acordarea protecției umanitare; c) respingerea cererii de azil; Decizia privind acordarea protecției umanitare va cuprinde și motivele nerecunoașterii statutului de refugiat; Orice decizie a Direcției azil și integrare privind cererea de azil se comunică de îndată solicitantului în scris, prin comunicare directă sau prin trimitere poștală la ultima lui adresă declarată. La solicitare, se eliberează către ÎCNUR o copie de pe decizie; În cazul acordării unei forme de protecție, Direcția azil și integrare informează beneficiarul despre drepturile și obligațiile sale; În cazul respingerii cererii de azil, în decizie se indică dreptul și termenul în care solicitantul de azil poate ataca, precum și obligația de a părăsi teritoriul Republicii Moldova la expirarea termenului de 15 zile de la data rămânerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii sale de azil.

Norma art. 63 alin. (2) lit. a) din Lege stabilește că cererea de azil este considerată evident nefondată dacă solicitantul a făcut declarații incoerente, contradictorii, puțin plauzibile sau insuficiente, care fac, în mod cert, neconvingătoare afirmația sa că a fost supus unor persecuții.

Reieșind din dispozițiile legale enunțate supra, raportate la circumstanțele cauzei, Completul specializat apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, precum că la caz, nu se întrunesc temeiurile legale pentru acordarea azilului.

Or, cu referire la temeiul expus de către *****, de acordare a statutului de refugiat, bazat pe temerea lui de a fi mobilizat în forțele armate pentru a participa la conflictul armat, Completul de judecată reține că potrivit pct. 168 din Manualul referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 și a Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților, o persoană nu este refugiat dacă singurul motiv de dezertare sau de sustragere de la incorporare este aversiunea sa față de serviciul militar sau teama de luptă.

Astfel, argumentele reflectate în acest sens, nu pot fi reținute de către instanță, acestea fiind irelevante.

Mai mult ca atât, analizând situația, Completul de judecată a identificat că solicitantul s-a aflat în afara țării sale de origine nu din cauza temerilor invocate în acțiune, ci cu scopul de a munci în Ucraina și ulterior în Republica Moldova, or, apelantul nu a prezentat autorităților competente probe concludente și admisibile privind persecuția în țara sa de origine sau imposibilitatea de a se afla sub protecția acesteia.

În interviul din 15 decembrie 2022, a declarat că nu a avut probleme cu autoritățile sau în societate, menționând doar că se teme de mobilizarea militară în Rusia și nu dorește să participe la acțiuni militare împotriva Ucrainei.

Instanța reține că ***** nu a demonstrat aplicarea unor acte de persecuție în sensul art. 17 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, care să constituie o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale omului. Nu au fost prezentate probe privind violență fizică sau psihică, măsuri legale, administrative sau judiciare discriminatorii, sau alte acțiuni disproporționate care să cadă sub incidența clauzelor de excludere.

Astfel, instanța de apel concluzionează că ***** a părăsit țara de origine fără a exista circumstanțe care să îl oblige să facă acest lucru. Plecarea sa a avut scop economic și nu s-a demonstrat existența unui risc real de persecuție sau de tratamente inumane în Federația Rusă.

Instanța de apel subliniază că acordarea statutului de refugiat nu poate fi bazată doar pe sentimentul subiectiv de frică al solicitantului, ci trebuie analizat prin prisma situației obiective care îl justifică. Conceptul de „temeri bine întemeiate” include atât un element subiectiv, cât și unul obiectiv, iar pentru a stabili existența acestor temeri trebuie să fie analizate ambele aspecte.

Conform actelor prezentate și declarațiile solicitantului de azil ***** și raportându-le la situații concrete, Completul atestă temeinicia și legalitatea acțiunilor autorității pârâte la emiterea deciziei nr. 5419/23/DAA din 11 august 2023, prin care a fost respinsă cererea de azil, or, *****, nu a dovedit că a fost sau poate fi supus persecuției în țara de origine sau că există un risc real de vătămări grave.

De altfel, instanța de judecată poate acorda protecție internațională, doar atunci când există dovezi clare și suficiente privind pericolul real, iar teama invocată este justificată și bine fundamentată în contextul concret.

Mai mult ca atât, instanța de apel subliniază că pentru admiterea cererii de azil, este necesară efectuarea unei aprecieri individuale, în care solicitantul să demonstreze că există justificarea temerilor sale de persecuție, la fel, trebuie stabilită o legătură cauzală între actele de persecuție la care se presupune că a fost supus solicitantul de azil și decizia sa de a fugi din țară, iar în cazul în care nu se poate stabili această legătură este dificil de apreciat că acesta are nevoie de protecția unui alt stat.

Cu toate acestea, ***** nu a justificat iminența persecutării sale în țara de origine, pe principii stabilite de lege pentru acordarea azilului din partea unor agenții de persecuție sau vătămări grave, după cum se descrie la art. 47 și 48 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008. Deci, în lipsa unor probe care să demonstreze altfel, este relevant faptul că, autoritățile naționale din țara de origine a lui *****,

nu au întreprins măsuri împotriva reclamantei/apelante, ce ar pune în pericol viața și integritatea acestuia.

Suplimentar, instanța de apel reiterează că în cadrul procedurii administrative, ***** nu a putut demonstra faptul că ar fi fost supus condamnărilor în țara sa de origine, precum și că în privința lui ar fi fost aplicate careva acte de persecuție, în sensul art. 17 din Legea privind azilul în Republica Moldova, care ar fi fost suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sunt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura prevăzută, după cum ar fi: acte de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală, măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie, acuzări sau pedepsei discriminatorii sau disproporționați, acuzări sau pedepsiri ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17 al Legii specificate supra, abuzuri și acte discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor.

De asemenea, în detrimentul obligațiilor sale procedurale, solicitantul de azil nu a putut demonstra faptul că plecarea sa din țara de origine (Rusia) ar fi efectul unor acțiuni de intimidare și/sau persecuție din partea organelor oficiale, or, acesta nu a individualizat nici o acțiune care ar fi îndreptată asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viața personală.

În același sens, potrivit art. 19 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în tara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații, a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

În urma analizei circumstanțelor elucidate în decizia contestată în coroborare cu declarațiile apelantului, instanța reține că acesta nu a fost supus unor tratamente similare celor din Convenția împotriva torturii și altor pedepse și tratamente cu

cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificată de Republica Moldova la data de 31 mai 1998.

În speță, autoritatea publică pârâtă a manifestat buna credință și diligență impusă de lege și a examinat cererea reclamantului și din perspectiva încadrării în elementele definiției protecției umanitare în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea nr. 270, însă nu a putut să emită o decizie favorabilă reclamantului, deoarece: nu se identifică existența riscului serios de tortură, tratamente/pedepse inumane sau degradante sau amenințări grave și individuale la adresa vieții sau integrității corporale a reclamantului; solicitantul de azil nu a fost constrâns să părăsească Federația Rusă în mod forțat, circumstanțe, în baza cărora autoritatea publică pârâtă corect a ajuns la concluzia că cererea lui ***** nu îndeplinește condițiile necesare pentru acordarea protecției umanitare conform art. 19 al Legii privind azilul în Republica Moldova.

Complementar, instanța consideră relevantă concluzia Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza Vilvarajah și alții contra Regatului Unit (referitoare la respingerea unor solicitanți de azil din Sri Lanka), potrivit căreia nici Convenția, nici Protocoalele acesteia nu consacră un drept absolut la azil politic. În asemenea circumstanțe, o simplă posibilitate de tratamente rele nu constituie, prin ea însăși, o încălcare a art. 3.

În concluzie, instanța de apel subliniază că solicitantul de azil nu a invocat careva argumente palpabile sau probe veridice care să demonstreze că, la reîntoarcerea sa în țara de origine există un risc real de a fi supus unor tratamente contrare prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, or persoana care pretinde că va fi supusă unui risc, trebuie să susțină afirmațiile sale cu probe incontestabile și convingătoare.

Prin urmare, instanța de apel conchide ca fiind întemeiată și legală soluția instanței de fond, or, pentru a fi anulat un act administrativ, exercitând dreptul său la acțiune, persoana urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

De altfel, nici în prima instanță și nici la examinarea cauzei în ordine de apel, nu s-a constatat admiterea încălcărilor la emiterea actelor administrative contestate,

legalitatea acestora nefiind pusă la îndoială și nefiind combătută prin probe pertinente și concludente.

Potrivit pct. 22 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției de la 1951 cu privire la statutul de refugiat, prevede că „statutul de refugiat se aplică și oricărei persoane care datorită agresiunii externe, ocupației, dominației străine fie într-o parte a teritoriului fie în întreaga țară de origine sau a cărei cetățenie o are, este obligată să părăsească locul de reședință obișnuită pentru a căuta refugiu într-un alt loc din afara țării sale de origine sau a cărei cetățenie o are” la baza definiției date, rezultă că solicitanta de azil nu a identificat nici un motiv de agresiune, dominație străină sau existența unor evenimente care au tulburat ordinea publică în localitatea sa natală. Nu are nici un motiv de temere, mai mult ca atât, s-a bazat și a relatat informații destul de ambigue.

Astfel în urma celor relatate, s-a apreciat că solicitantul nu a stabilit într-o măsură rezonabilă că rămânerea sa în continuare în țara de origine ar deveni intolerabilă pentru sine din motivele enumerate în definiția refugiatului, sau că ar deveni intolerabilă pentru sine din aceleași motive dacă s-ar întoarce acolo. În acest sens apreciază autoritatea publică pârâtă că, nu rezultă existența unei temeri întemeiate. Totodată, s-a apreciat că solicitanta de azil a părăsit țara de origine în mod legal având tangență directă cu autoritățile de stat, ceea ce constată faptul că dânsa nu se afla în vizorul autorităților de stat, ca o persoană ce ar prezenta un pericol național.

Potrivit pct. 106 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, prevede că: ori de câte ori este posibil, protecția națională are prioritate față de protecția internațională.

În context, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, iar instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor.

De asemenea, Completul apreciază ca neîntemeiate susținerile avocatului Negru Cristina privind examinarea cauzei în primă instanță în lipsa citării legale și cu pretinsa ignorare a cererilor de amânare a ședinței, or, materialele cauzei (f.d. 21) confirmă îndeplinirea legală a procedurii de citare, iar vreo cerere de amânare formulată de reprezentant nu a fost identificată.

Totodată, având în vedere solicitarea expresă din cererea de chemare în judecată „*...Să ne informați despre soluția adoptată pe marginea prezentei cauze...*”, rezultă că partea reclamantă a acceptat implicit posibilitatea examinării cauzei în lipsa sa, condiționând doar comunicarea ulterioară a soluției pronunțate.

În aceste condiții, invocarea în apel a pretinsei nereguli privind examinarea fără prezența reprezentantului, nu poate fi reținută, aspectul dat fiind contradictoriu cu propriul său comportament procesual.

În altă ordine de idei, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că utilizând calea de atac - apelul, ***** nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, ce au fost dezbătute și corect respinse.

Finalmente, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul Negru Cristina în numele lui *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 19 septembrie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei